

FROSTA
KOMMUNE

Utfordringsbildet for Frosta kommune 2025

Kontrollutvalget 23.09.25

Kommuneplanens samfunnsdel

Sammen om ei historisk framtid

Hovedmål

1. **Bestå som egen kommune**
2. Åpen, inkluderende og attraktiv
3. Bærekraftig vekst og utvikling innen landbruk og næring
4. Stolt av vår historie

Kommuneplanens samfunnsdel (KPA)

2023 - 2035

Politisk behandling	Dato
Formannskapet 1. behandling	26.09.2023
Offentlig ettersyn/høring	29.09.2023 – 12.11.2023
Formannskapet 2. behandling	28.11.2023
Ungdomsrådet	04.12.2023
Råd for eldre og funksjonshemmede	05.12.2023
Kommunestyret	12.12.2023

Bestå som egen kommune

1.1.Frosta er en attraktiv bo- og arbeidskommune

1.2.Frosta har et sentrum som er attraktivt, levende og mangfoldig

1.3.Frosta har en bærekraftig og robust økonomi og kvalitet i tjenestene

1.4.Kultur, idrett og frivillig sektor på Frosta skal ha gode vilkår for vekst og utvikling

1.5.Interkommunalt samarbeid

1.6.Frosta har god beredskap til å håndtere uforutsette og uønskede hendelser

Åpen, inkluderende og attraktiv

2.1.Frostrasamfunnet har **god folkehelse**

2.2.Frostrasamfunnet har samhold og tilhørighet for alle

2.3.**Frosta har gode og målrettet tjenester med riktig kvalitet og omfang**

2.4.Frosta kommune er åpen og **digital**

2.5.Frostringen bidrar i samfunnet sitt

Bærekraftig vekst og utvikling innen landbruk og næring

3.1.Frosta har et innovativt, variert og inkluderende næringsliv og landbruk

3.2.Frosta bidrar til et utstrakt samarbeid i regionen

3.3.Frosta samfunnet ivaretar naturmangfold, kulturmiljø og et aktivt og levende landbruk.

Stolt av vår historie

4.1. Frostingen skal kjenne sin historie

4.2. Frosta skal etablere en nasjonal posisjon for Frostatinghistorien

4.3. Frosta skal bruke arbeidet med Frostatingprosjektet til å skape vekst i næringslivet

4.4. Frostingene skal kjenne til historien om Magnus Lagabøte og Frostatingets rolle i historien

Vår økonomiske situasjon

Strategidokument 2024:

- Det er utfordrende å oppnå gode økonomiske resultater for tiden
 - store kostnadsøkninger – lønn, pensjon og prisvekst
 - forventet kraftig utgiftsvekst innenfor velferd som følge av demografiutviklingen
- vi må ha **fokus på økonomi i alt vi gjør**
- vi må bygge reserver i form av et disposisjonsfond som er stort nok til å kunne stå imot uforutsette økonomiske hendelser og gi oss handlingsrom i forhold til satsninger både innenfor drift og investeringer

De økonomiske handlingsreglene våre som er vedtatt i Økonomireglementet:

- Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene skal være 1,75 %.
- Disposisjonsfondet bør være på minimum 8 % av driftsinntektene for å sikre økonomisk bærekraft
- Gjeldsgrad bør være under 80 %.

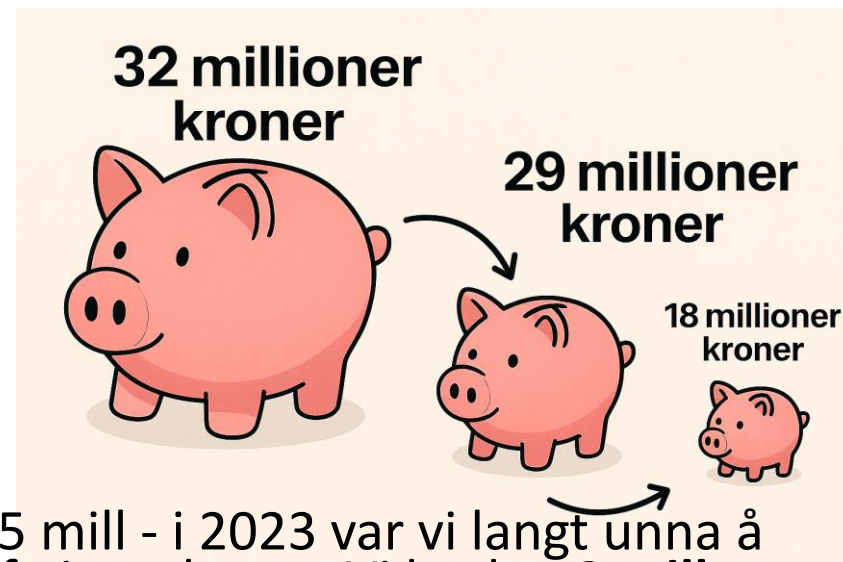
Vår økonomiske situasjon

- Årsregnskap og årsrapport for 2023:

- Driftsregnskapet for 2023 - negativt netto driftsresultat på kr 2,25 mill - i 2023 var vi langt unna å nå vårt finansielle måltall for netto driftsresultat på 1,75 % av driftsinntektene. Vi brukte **3 mill. fra disposisjonsfond** i 2023 for å dekke opp underskudd i drifta vår.
- Det negative økonomiske resultatet for 2023 - kommunens disposisjonsfond ble svekket og utgjør kr 29 mill. pr. 31.12.23, 10 % av driftsinntektene.

- Årsregnskap og årsrapport for 2024:

- Driftsregnskapet for 2024 - negativt netto driftsresultat på kr 4,9 mill - i 2024 var vi langt unna å nå vårt finansielle måltall for netto driftsresultat på 1,75 % av driftsinntektene. Vi brukte **10,5 mill. fra disposisjonsfond** i 2024 for å dekke opp underskudd i drifta vår.
- Det negative økonomiske resultatet for 2024 - kommunens disposisjonsfond ble svekket og utgjør kr 18,5 mill. pr. 31.12.24, tilsvarende 5,8 % av driftsinntektene.

Så langt i 2025

- Overforbuk på enkelte virksomheter
 - Tiltak er satt inn, men virkningen ser ut til å utebli
- Det er krevende å tilpasse drifta til økonomien
 - Utfordrer de ansatte, tjenstenivået, innbyggernes forventninger
- Budsjett for 2025 la opp til 2,2 mill avsetning til disposisjonsfondet
- Endret ved behandling av 1. tertialrapport – nå er det endret til bruk av 0,8 mill av disposisjonsfondet
- Administrativt mål å leverer et regnskap i balanse

Hva har vi gjort så langt

Strategi for å sikre oppnåelse av måltall igjen

- innkjøps- og ansettelsesstopp
- fokus på økonomi i alt vi gjør
- øke fokuset på inntekter
- månedlig oppfølging av personalutgifter for virksomhetene
- evaluering og ny administrativ organisering, inkl. gjennomgang av administrativt delegeringsreglement
- satt i gang omstilling i tjenestene
- Nytt kommune- og helsehus som organisasjonsutvikling og kulturbygging

Befolkningsframskiving – demografi - SSB:

- flere eldre
- nedgang barn og ungdom
- stabilt antall i arbeidsfør alder

Alder	2025	2026	2027	2028	2029	2035	2040	Endr. neste 4 år	Endr. neste 10 år	Endr. neste 15 år
0 år	27	27	27	27	27	26	26	0 %	-4 %	-4 %
1-5 år	135	135	139	142	142	140	140	5 %	4 %	4 %
6-12 år	202	204	200	204	196	214	213	-3 %	6 %	5 %
13-15 år	103	94	92	92	103	90	93	0 %	-13 %	-10 %
16-19 år	128	129	137	133	131	119	123	2 %	-7 %	-4 %
20-44 år	797	797	799	800	797	807	790	0 %	1 %	-1 %
45-66 år	744	740	740	737	734	743	771	-1 %	0 %	4 %
67-79 år	379	384	375	381	387	423	415	2 %	12 %	9 %
80-89 år	149	156	177	187	186	189	207	25 %	27 %	39 %
90 år eller mer	27	29	28	32	33	41	62	22 %	52 %	130 %
SUM	2691	2695	2714	2735	2736	2792	2840	2 %	4 %	6 %

Hva står vi som kommune i

- Stort fokus på individuelle rettigheter
- Statlig styring: lovpålagte tjenester/ bemanning/ kvalitet; barnehage, lærernorm, eldreomsorg, barnevern

—————→ Hva er kommunens samlede konsekvens av dette?

- Dilemmaer som oppstår
 - Individuelle rettigheter vs. gode kollektive tjenester
 - Bærekraftig kommuneøkonomi vs. individuelle rettigheter
 - Bærekraftig kommuneøkonomi vs. oppfylle statlige normer
- Omstilling og utvikling på helseområdet for økning i antall eldre i framtida

Krav til økonomiforvaltningen i kommuneloven

Vi kan ikke bruke mer penger enn vi har:

§ 14-1. Grunnleggende krav til økonomiforvaltningen

Kommuner og fylkeskommuner skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid.

Kommuner og fylkeskommuner skal utarbeide samordnete og realistiske planer for egen virksomhet og økonomi og for lokalsamfunnets eller regionens utvikling.

§ 14-10. Balanse i økonomiplanen og årsbudsjettet

All bruk av midler i årsbudsjettet skal ha dekning i årets tilgang på midler.

Økonomiske forventninger til 2026

- Fortsatt stram økonomi
- Krever tøffe prioriteringer, budsjettdisiplin og god styring
- Krever omstillingsdyktige ledere, fokus på innovasjon og utvikling av tjenestene
- God og stødig ledelse
- Vedtatt økonomiplan 2025-2028

Vi trenger tydelige prioriteringer.....

Spørsmål vi har stilt til kommunestyret

Hvordan skal vi på kort, mellomlang og lang sikt oppnå vedtatte økonomiske nøkkeltall?

Spørsmål vi har stilt til kommunestyret

Vi skal oppnå målene som er satt i kommuneplanens samfunnsdel

- Kvalitet i tjenestene:
 1. Hva skal være styrende for å si at vi leverer kvalitet i tjenestene våre?
 2. Hva skal prioriteres – bærekraftig kommuneøkonomi eller statlige normer og individuelle rettighetsbaserte tjenester?
- Skal vi begrense de individuelle rettighetene og bruke ressursene på det kollektive ?
- Kan vi som kommune tenke økonomi når vi fatter vedtak om individuelle rettigheter?

Spørsmål vi har stilt til kommunestyret

Forventningsgapet:

- Hvordan skal vi lukke gapet mellom det staten forventer at vi skal gjøre og ressursene vi har tilgjengelige for å gjøre det?
- Hvordan skal vi lukke gapet mellom det befolkningen forventer fra kommunen og det vi kan klare med de ressursene vi har tilgjengelig?
- Hvordan skal vi ivareta de rettighetsbaserte individuelle tjenestene?

Spørsmål vi har stilt til kommunestyret

Kommunikasjon:

- Hvordan skal vi kommunisere rundt forventningsgapet som oppstår? Både til innbyggere, ansatte m.fl.?
- Hvordan skal vi klare å omstille samfunnet?

FROSTA
KOMMUNE

